

Presentation vid ÖFs jämställdhetsgrupps workshop 21.10. 2020

Esitys PL:n tasa-arvoryhmän työpajassa 21.10. 2020

Marianne Nyqvist-Mannsen

Ordf. för jämställdhetsarbetsgruppen i Närpes 2013-2015

Närpiön tasa-arvoryhmän puheenjohtaja 2013-2015

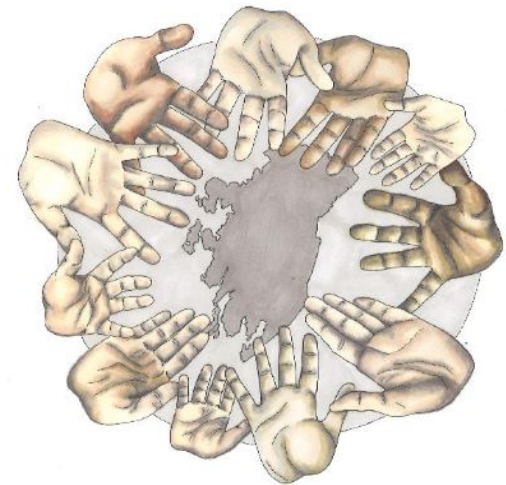
Medlem i ÖF:s jämställdhetsgrupp / PL:n tasa-arvoryhmän jäsen

tel. 050-3487021 epost: marianne@narpes.fi

I Jämställdhetsplanens tillblivelse **Tasa-arvosuunnitelman laatimisprosessi**

II Uppföljning av åtgärdsplanerna **Toimintasuunnitelmien seuranta**

Jämställdhetsplan

för Närpes stad

I Jämställdhetsplanens tillblivelse

Tasa-arvosuunnitelman laatimisprosessi

Från idé till jämst.plan

1. Förberedande arbete i styrelsen för Svenska Kvinnoförbundet i Närpes hösten 2012 (inför kommunalvalet)
  - Stadens nuv. jämst.plan behövde uppdateras.
  - Vi beslöt att **lämna in en motion** i ärendet.
2. **Motionen** om att Närpes stad godkänner och undertecknar den europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män i lokalförvaltningen **inlämnades** till fullmäktige den **29.4. 2013.**

Ideasta t-a-suunnitelmaan

1. Valmistelutyö Sv.Kv.F:n hallituksessa syksyllä 2012 (kunnallisvaalien alla)
  - Kaupungin voimassaolevan t-a-suunnitelman päivittäminen oli tarpeen.
  - Päätimme **tehdä valtuustoaloitteen** asiasta.
2. **Aloite**, jossa ehdotimme että Närpiön kaupunki hyväksyy ja allekirjoittaa eurooppalaisen naisten ja miesten tasa-arvon peruskirjan paikallis-hallinnossa **jätettiin** valtuustolle **29.4. 2013**

**3. Motionen beredd och upp till
behandling i stadsstyrelsen den
20.8. 2013**

§ 138 Beslut:

*Stadsstyrelsen besluter att föreslå för
stadsfullmäktige att Närpes stad undertecknar
den europeiska deklARATIONEN om jämställdhet
samt att motionen därmed är slutbehandlad
samt att för genomförandet av de åtgärder
som undertecknandet av deklARATIONEN medför
utser stadsstyrelsen vid ett senare
sammanträde en arbetsgrupp bestående av
representanter från stadens olika sektorer
enligt förslaget i motionen. Arbetsgruppen bör
till lika delar bestå av kvinnor och män.*

**4. Stadsstyrelsens förslag godkändes
enhälligt av stadsfullmäktige den 23.9.
2013.**

**3. Aloitteen virkamieskäsittelyn jälkeen
asia eteni kaupunginhallituksen
asialistalle 20.8. 2013**

138 § Päättös:

*Kaupunginhallitus päättää ehdottaa
kaupunginvaltuustolle, että Närpiön kaupunki
allekirjoittaa sukupuolten tasa-arvoa koskevan
eurooppalaisen julistuksen ja että aloite on
täten loppuunkäsitelty. Päätetään myös että
julistuksen allekirjoittamisen edellyttämien
toimenpiteiden toteuttamiseksi nimetään,
aloitteen mukaisesti, kaupungin eri sektoreiden
edustajista koostuva työryhmä. Työryhmän
tulisi koostua tasavertaisesti naisista ja
miehistä.*

(käännös: MNM)

**4. Kaupunginvaltuusto hyväksyi
yksimielisesti kaupunginhallituksen
esityksen kokouksessaan 23.9. 2013.**

5. En arbetsgrupp för att förbereda förslaget till en operativ jämställdhetsplan tillsattes av stadsstyrelsen den **5.11. 2013**.

9 medlemmar: 6 tjänstemän och 3 förtroendevalda / 5 kv. och 4 män

Tjänstemännen representerar tekniska / bildning-, kultur och fritid / vård och omsorg och förvaltning.

Arbetsgruppens sekr: personalchefen

Arbetsgruppens ordf: förtroendevald

6. Deklarationen undertecknas

Den **13.1. 2014** undertecknade Närpes stad, genom stadsdirektör Hans-Erik Lindqvist, den europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå och det undertecknade dokumentet tillställdes CEMR (Council of European Municipalities and Regions)

5. Kaupunginhallitus nimitti tasa-arvotyöryhmän 5.11.2013 valmistelemaan kaupungille uutta toiminnallista tasa-arvosuunnitelmaa.

9 jäsentä: 6 toimihenkilöä ja 3 luottamus- henkilöä / 5 naista ja 4 miestä

Toimihenkilöt tekniseltä / sivistys, kulttuuri ja vapaa-aika- / hoito ja perusturva- sekä hallintosektorilta.

Työryhmän sihteerinä henkilöstöpäällikkö

Työryhmän puheenjohtajana luottamushenkilö

6. Peruskirjan allekirjoittaminen

Närpiön kaupunginjohtaja Hans-Erik Lindqvist **allekirjoitti 13.1. 2014 Eurooppalaisen peruskirjan naisten ja miesten tasa-arvon toteuttamiseksi paikallishallinnossa ja allekirjoitettu asiakirja toimitettiin CEMR:lle**

7. Jämställdhetsarbetsgruppens möten

Sammanlagt **åtta möten mellan januari 2014 och augusti 2015**

- egen plattform på stadens intranät för intern info och materialbank
- också arbete sektorvist med separata möten

8. Förslaget till jämställdhetsplan på remissrunda

Utkastet till en operativ jämst.plan med förslag till åtgärder sändes **på remissrunda i maj 2015** för bemötande och feedback till ca 15 olika kommunala nämnder, råd och övriga instanser som berörs av förslaget.

7. Tasa-arvotyöryhmän kokoukset

Yhteensä 8 kokousta tammikuun 2014 ja elokuun 2015 välisenä aikana

- *oma sivusto/ryhmä kaupungin intranetillä ryhmänsisäistä infoa ja materiaalipankkia varten*
- *myös erilliset sektorikohtaiset kokoukset*

8. Tasa-arvosuunnitelmaehdotus lausuntokierrokselle

Ehdotus toiminnalliseksi tasa-arvosuunnitelmaksi sisältäen myös toimenpide-ehdotuksia lähetettiin **lausuntokierrokselle toukokuussa 2015** palautetta varten noin 15 eri elimelle: lautakunnille, neuvostoille ja muille ehdotusta koskeville elimille.

9. UTLÅTANDEINSTANSER

Fritidsnämnden
Bildningsnämnden
Nämnden för fri bildning
Tekniska nämnden
Vård och omsorgsnämnden
Samarbetsgruppen (personalen)
Dynamohuset (nu: Dynamo Närpes)
Nämnden för Legato
Centralvalnämnden
Stadens ledningsgrupp
Äldrerådet
Ungdomsfullmäktige
Rådet för funktionshindrade
De politiska partiernas lokalavdelningar
Nordenföreningen i Närpes
K5-integrationsrådet

10. Utlåtandebehandling

Arbetsgruppen **behandlade de inkomna utlåtandena** på mötet den **27.8. 2015** och gjorde behövliga ändringar varefter förslaget till **jämställdhetsplan färdigställdes.**

9. LAUSUNTOTAHOT:

Vapaa-ajan lautakunta
Sivistyslautakunta
Vapaan sivistystyön lautakunta
Tekninen lautakunta
Perusturvalautakunta
Yhteistyöryhmä (henkilöstö)
Dynamotalo (Yritystalo)
Musiikkiopisto Legaton johtokunta
Keskusvaalilautakunta
Kaupungin johtoryhmä
Ikäneuvosto (Vanhusneuvosto)
Nuorisovaltuusto
Vammaisneuvosto
Poliittisten puolueiden paikallisyhdistykset
Närpiön Pohjola-Norden yhdistys
K5 – kotoutumisneuvosto

10. Palautteen käsittelyminen

Kokouksessaan **27.8. 2015** työryhmä **käsitteli eri elimiltä saatua palautetta ja teki tarvittavat muutokset** jonka jälkeen tasa-arvosuunnitelmaehdotus sai lopullisen muotonsa.

11. Förslaget till stadsstyrelsen

Förslaget till ny **Jämställdhetsplan för Närpes stad** behandlades och godkändes av **stadsstyrelsen** den **13.10.2015**.

12. Planen godkänns av stadsfmge

Förslaget till **jämställdhetsplan** inkluderande likabehandlingsplan för Närpes stad **godkändes av stadsfmge** den **9.11. 2015** och beslöts att den träder **ikraft fr.o.m. den 1.1. 2016**.

→ Beslöts även att **jämställdhetsplanen följs upp genom att åtgärder tas med i nämndvis budgetering, verksamhetsplanering och verksamhetsberättelse.**

11. Ehdotus kaupunginhallitukseen

Tasa-arvosuunnitelmaehdotus käsiteltiin ja hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 13.10. 2015.

12. Valtuusto hyväksyy

Ehdotus Närpiön kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaksi hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 9.11. 2015 ja päätettiin, että se astuu voimaan 1.1. 2016 alkaen.

Lisäksi päätettiin, että **tasa-arvosuunnitelmaa seurataan sisällyttämällä suunnitelmassa ehdotettuja toimenpiteitä lautakuntien budjetointiin, toimintasuunnitelmiin ja toimintakertomuksiin.** ←

JÄMSTÄLLDHETSPLAN

inkluderande likabehandlingsplan för

NÄRPES STAD

uppgjord enligt den europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män i lokal-förvaltningen

Godkänd av stadsfullmäktige 9.11.2015

Innehållsförteckning	sida
1. Inledning	3
2. Kort- och långsiktiga mål för hela kommunen	4
3. Målsättningar och åtgärder	
3.1 Den politiska rollen	4
3.2 Arbetsgivarrollen	6
3.3 Rollen som tjänsteleverantör	
3.3.1 Utbildning och barnomsorg	10
3.3.2 Hälsa och social omsorg	13
3.3.3 Bostäder och teknisk service	15
3.3.4 Säkerhet och trygghet	16
3.3.5 Kultur, idrott och fritid	17
3.4 Planering och hållbar utveckling	
3.4.1 Stadsplanering, miljö och rörlighet	18
3.4.2 Ekonomisk utveckling	18
3.5 Vänortssamarbete och internationellt samarbete	20
4. Centrala begrepp och nyttiga länkar	21

NÄRPIÖN KAUPUNGIN

TASA-ARVOSUUNNITELMA

ja yhdenvertaisuussuunnitelma,
perustana Eurooppalainen tasa-arvon peruskirja naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa
Kaupunginvaltuuston hyväksymä 9.11.2015

Sisällysluettelo	sivu
Johdanto	2
2. Kunnan pitkän ja lyhyen aikavälin tavoitteet	3
3. Tavoitteet ja toimenpiteet	3
3.1 Poliittinen rooli	3
3.2 Työnantajarooli	5
3.3 Palveluntarjoajarooli	9
3.3.1 Koulutus ja varhaiskasvatus	9
3.3.2 Sosiaali- ja terveydenhuolto	13
3.3.3 Asuminen ja tekniset palvelut	15
3.3.4 Turvallisuus	16
3.3.5 Kulttuuri, urheilu ja virkistys	17
3.4 Suunnittelu ja kestävä kehitys	18
3.4.1 Kaupunkisuunnittelu, ympäristö ja liikkuvuus	18
3.4.2 Taloudellinen kehitys	18
3.5 Ystävyydekaupunkiyhteistyö ja kansainvälinen yhteistyö	20
4. Keskeiset käsitteet ja hyödylliset linkit	22

II Uppföljning av åtgärdsplanerna Toimintasuunnitelmien seuranta

- Jämställdhetsplanen ska fungera som ett **verktyg** för jämställdhetsarbetet i Närpes stad. Därför framgår jämställdhetsmål-**sättningarna** inom stadens olika verksamheter tydligt av planen samt vilka **åtgärder** som behöver eller kan vidtas för att nå målen.
- För varje verksamhetsområde / sektor ingår en **åtgärdsplan** i vilken hänvisas till ARTIKEL (i europ.dekl) och framgår MÅL, ÅTGÄRDER, ANSVARIG för förverkligande, UPPFÖLJNING samt RESURSER som behövs för att nå målen.
- Tasa-arvosuunnitelma toimii **työvälineenä** Närpiön kaupungin tasa-arvotyössä. Siksi tasa-arvo-**tavoitteet** kaupungin eri toiminnoissa on selkeästi määritelty suunnitelmassa ja mitä **toimenpiteitä** tarvitaan tai voidaan toteuttaa tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Jokaiseen toiminta-alueeseen sisältyy **toimintasuunnitelma**, jossa viitataan ARTIKLAAN (europ.t-a peruskirjassa) ja jossa mainitaan tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat **TAVOITTEET, TOIMENPITEET, TOTEUKSESTA VASTAAVA(t), SEURANTA** ja RESURSSIT.

EXEMPEL fr. sid 9**ÅTGÄRDSPLAN FÖR ARBETSGIVARROLLEN**

ARTIKEL / Område	Mål	Åtgärder	Ansvarig för förverkligande	Uppföljning (när/hur)	Resurser (tid, expertis, verktyg m.m.)
ARTIKEL 11 / Arbetsgivarrolle n	Jämställdhetstän k-andet förankras i stadens ledning och integreras i organisationens strukturer och strategiska mål.	Information på olika nivåer inom organisationen	Personalchefen Chefer/förmän på alla nivåer	Jämställdhetsarb etet redovisas nämndvis i verksamhetsberät telsen samt allmänt och gällande löner i personalbokslutet	Tid reserveras för genomgång på möten.

fr. sid 12:**ÅTGÄRDSPLAN FÖR ROLLEN SOM TJÄNSTELEVERANTÖR INOM UTBILDNING OCH
BARNOMSORG**

ARTIKEL / Område	Mål	Åtgärder	Ansvarig för förverkligande	Uppföljning (när/hur)	Resurser (tid, expertis, verktyg m.m.)
ARTIKEL 13, 11 / Utbildning/ Arbetsgivarroll en	Bekämpa sexuella trakasserier	Klargöra tydligt att all slags sexuell trakasseri är oacceptabelt. Stödja offren och införa en tydlig policy i denna fråga. Sprida information och kunskap i denna fråga	All personal som arbetar med barn och ungdomar	Kontinuerligt	Sakkunniga: - kuratorer - skolcoach - socialarbetare - hälsovårds- personal

ESIMERKKEJÄ: Sivulta 12:**PALVELUNTARJOAJAROOLIN TOIMINTASUUNNITELMA KOULUTUKSESSA JA VARHAISKASVATUKSESSA**

<u>ARTIKLA/ Alue</u>	<u>Tavoitteet</u>	<u>Toimenpiteet</u>	<u>Toteutuksesta vastaava</u>	<u>Seuranta (milloin/miten)</u>	<u>Resurssit (mm. aika, asiantuntemus, työvälineet)</u> <u>Budjettivarat</u>
<u>ARTIKLA 16 / Lastenhoito</u>	<u>Tasavertaisen kunnallisen tai yksityisen lastenhoidon tarjonnan priorisointi.</u>	<u>Suunnittele tarpeeksi kunnallisia päivähoitopaikkoja.</u> <u>Tue yksityisiä päivähoiton tuottajia.</u>	<u>Sivistyslautakunta</u>	<u>Jatkuva seuranta.</u>	

s. 17 PALVELUNTARJOAJAROOLIN TOIMINTASUUNNITELMA KULTTUURISSA, URHEILUSSA JA VIRKISTYKSESSÄ

	<u>Tavoitteet</u>	<u>Toimenpiteet</u>	<u>Toteutuksesta vastaava</u>	<u>Seuranta</u>	<u>Resurssit</u>
<u>ARTIKLA 20 / Kulttuuri, urheilu ja virkistys</u>	<u>Toiminta-avustukset jaetaan yhdenvertaisin perustein.</u>	<u>Kartoita toimintatukien tulokset yhdenvertaisuus-näkökulmasta tarkasteltuna.</u>	<u>Kyseisten toiminta-alueiden vastuuhenkilöt sekä vapaa-aikalautakunta.</u>	<u>Asetettujen toimintatavoitteiden jatkuva seuranta tasa-arvonäkökulmasta tarkasteltuna.</u>	

- Sektorerna / De olika verksamhetsområdena ansvarar för att (planerade) jämställdhetsåtgärder vidtas och att **förverkligade åtgärder** för förbättrad jämställdhet **inrapporteras** vilka sedan **redovisas** i tabellform i **verksamhetsberättelsens personalbokslut**.
- På det sättet kan både förtroendevalda och sektorerna själva hålla sig uppdaterade om vilka åtgärder som redan är förverkligade, vilka som är på gång och vilka som inte påbörjats.
- Uppföljningen av jämställdhetsplanen är fr.o.m. 2020 inskrivet som ett bindande mål i stadsstyrelsens verksamhetsplan.
- Sektorit / Eri toiminta-alueet ovat vastuussa siitä, että (suunnitellut) tasa-arvotoimenpiteet toteutetaan ja että **toteutetuista toimenpiteistä** tasa-arvon parantamiseksi **raportoidaan**, ja ne esitetään sitten taulukkomuodossa vuosikertomuksen henkilöstöraportissa.
- Tällä tavoin sekä luottamushenkilöt että sektoreiden toimihenkilöt voivat pysyä ajan tasalla siitä, mitkä toimenpiteet on jo toteutettu, mitkä ovat käynnissä ja mitä ei ole vielä aloitettu.
- Tasa-arvosuunnitelman seuranta kirjattiin vuodesta 2020 sitovaksi tavoitteeksi kaupunginhallituksen toimintasuunnitelmaan.

Se dokumentet: Från VB 2019, fr personalrapporten sid 46

- Sektorerna / Nämnderna / Förtroendevalda är naturligtvis inte begränsade till att förverkliga bara de i planen föreslagna åtgärderna utan kan enligt behov initiera och förverkliga egna jämställdhetsåtgärder.
- Skeenden eller förändringar i samhället eller i staden kan ge anledning till att man inom någon sektor vill lyfta fram någon speciell jämställdhets- eller jämlikhetsåtgärd som man anser vara motiverad. Så gjordes t.ex när me too-debatten var som intensivast.

- Kaupungin eri sektorit / Lautakunnat / Luottamushenkilöt eivät tietenkään ole rajoitettuja pelkästään suunnitelmassa ehdotettujen toimenpiteiden toteuttamiseen, vaan voivat tarvittaessa käynnistää ja toteuttaa omat tasa-arvo-toimenpiteensä.
- Tapahtumat tai muutokset yhteiskunnassa tai kaupungissa voivat joillakin aloilla antaa aiheita korostaa erityistä tasa-arvoa tai perusteltavana pidettävää tasa-arvo-toimenpidettä. Tämä tehtiin esimerkiksi silloin, kun me-too keskustelu oli vilkkainta.

- Vår jämställdhets- och likabehandlingsplan har nu gällt i nästan fem år och den senaste redovisningen av åtgärderna (2019) visar att största delen av de i planen nämnda åtgärderna är förverkligade eller att förverkligandet av dem pågår.
- Förändringar har skett både i staden, i samhället i övrigt och inom lagstiftningen sedan planen uppgjordes. Om man beaktar detta så börjar egentligen den operativa delen av planen vara i behov av en revidering och uppdatering om den fortfarande ska vara det hjälpmedel och verktyg som vi kan ha nytta av i jämställdhetsarbetet i vår stad.
- Meidän tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmamme on ollut voimassa jo lähes viisi vuotta, ja viime raportti toimenpiteistä (2019) osoittaa, että suurin osa suunnitelmassa mainituista toimenpiteistä on toteutettu tai että niiden täytäntöönpano on käynnissä.
- Suunnitelman laatimisen jälkeen on tapahtunut muutoksia sekä kaupungissa, yhteiskunnassa yleensä että lainsäädännössä. Joten jos tämä otetaan huomioon, suunnitelman operatiivinen osa alkaa olla tarkistamisen ja päivittämisen tarpeessa, mikäli haluamme sen edelleen olevan apuväline ja työkalu josta on hyötyä kaupungin tasa-arvotyössä.

“They say that time changes things but you actually have to change them yourself.”

Andy Warhol